

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៧០៧/០២២

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជ្យបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០២ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពី ការអនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលជាភាគី នៃ អនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែល រដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើក ទី៦ នីតិកាលទី៣ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះ ទាំងស្រុងដោយឆ្លានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ នាសម័យប្រជុំ ពេញអង្គព្រឹទ្ធសភាលើកទី ៣ នីតិកាលទី ២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូច

ត្រូវនេះ

**ច្បាប់
ស្តីពី**

**ការអនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលជាភាគី
នៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីកិច្ចការពារ
បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក**

មាត្រា ១._

អនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ០២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០១ នៅទីក្រុង ប៉ារីស ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

មាត្រា ២._

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធីដើម្បីអនុវត្តអនុសញ្ញាអន្តរជាតិនេះ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៧

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

ព.ល.០៧០៧.៣១៥

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

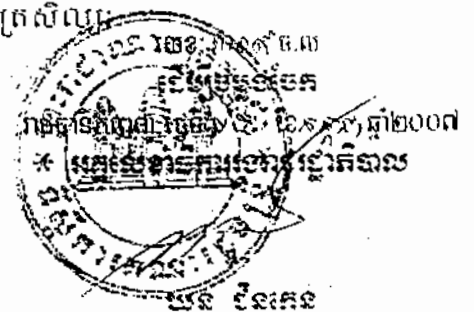
ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ

រដ្ឋមន្ត្រីស្តីទី

ហត្ថលេខា

ហ៊ុន ឆែម

អនុសញ្ញា

ស្តីពី

កិច្ចការការបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

សន្និសីទកំពូលរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ការអប់រំ វិទ្យាសាស្ត្រ និងវប្បធម៌ ដែលបានប្រជុំនៅទីក្រុង ប៉ារីស ចាប់ពីថ្ងៃទី ១៥ ខែ តុលា ដល់ ថ្ងៃទី ០៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០១ នាសម័យប្រជុំលើកទី៣១ :

ដោយទទួលស្គាល់ ពិសារសំខាន់នៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកក្នុងនាមជាផ្នែកមួយ នៃបេតិកភណ្ឌរបស់ មនុស្សជាតិ និងក្នុងនាមជាធាតុផ្សំយ៉ាងសំខាន់ពិសេសរបស់ប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់មនុស្ស របស់បណ្តាប្រជាជាតិទាំងឡាយ និងទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមក ដែលទាក់ទងទៅនឹងបេតិកភណ្ឌរួម

ដោយយល់ឃើញថា វាជាការចាំបាច់បំផុតក្នុងការការពារ និងថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ហើយ ដែលការទទួលខុសត្រូវលើការកិច្ចនេះធ្លាក់ទៅលើរដ្ឋទាំងអស់

ដោយពិនិត្យឃើញថា សាធារណជនកាន់តែមានការចាប់អារម្មណ៍ និងឱ្យតម្លៃខ្ពស់លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ក្រោមទឹក

ដោយជឿជាក់ ពិសារសំខាន់នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវព័ត៌មាន និងការអប់រំដើម្បីកិច្ចការពារ និងការថែរក្សា បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

ដោយជឿជាក់ថា សាធារណជនមានសិទ្ធិទទួលបាននូវផលប្រយោជន៍ខាងការអប់រំ និងការកំសាន្តសប្បាយ ព្រមទាំងការបើកចំហប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ និងគ្មានការគំរាមកំហែងលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ហើយ ដែលការអប់រំសាធារណជនបានរួមចំណែកក្នុងការធ្វើឱ្យការវាយតម្លៃ ការការពារ និងការយល់ដឹងលើបេតិកភណ្ឌ ប្រភេទនេះកាន់តែប្រសើរឡើង

ដោយយល់ឃើញថា រាល់អន្តរាគមន៍ទាំងឡាយណា ដែលគ្មានការអនុញ្ញាត ឱ្យប្រព្រឹត្តទៅលើបេតិកភណ្ឌ វប្បធម៌ក្រោមទឹក គឺជាការគំរាមកំហែងមួយចំពោះបេតិកភណ្ឌប្រភេទនេះ ហើយដែលចាំបាច់ត្រូវបានការម៉ឺង ម៉ាត់ជាងនេះ ដើម្បីរារាំងអន្តរាគមន៍បែបនេះ

ដោយយល់ច្បាស់ពី ការចាំបាច់ក្នុងការបង្ការនូវផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាន នៃសកម្មភាពស្របច្បាប់ជាយថាហេតុ មួយចំនួន ដែលអាចកើតមានលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

ដោយព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងអំពី ការកើនឡើង នៃអាជីវកម្មបែបពាណិជ្ជកម្មលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក និងជាពិសេសសំខាន់ពីសកម្មភាពមួយចំនួន ដែលមានគោលបំណងលក់ដូរ ធ្វើលទ្ធកម្ម ឬដោះដូរបំណែកទាំងឡាយនៃ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

ដោយយល់ឃើញ ការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាជួយសម្រួលដល់ការស្រាវជ្រាវ និងរកឃើញនូវបេតិកភណ្ឌ វប្បធម៌ក្រោមទឹក

ដោយធ្វើជាកំណត់ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងបណ្តាជន បណ្តាអង្គការអន្តរជាតិ ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រ អង្គការ វិជ្ជាជីវៈ បុរាណវត្ថុវិទូ អ្នកមុជទឹក ភាគីពាក់ព័ន្ធនឹងមហាជន គឺជាការចាំបាច់បំផុតដើម្បីការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ក្រោមទឹក

ដោយយល់ឃើញថា បុរសនា^(១) កំណាយ និងកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ទាមទារជាចាំបាច់ នូវលំហូរចូល និងការពឹងផ្អែកលើវិធីបែបវិទ្យាសាស្ត្រពិសេស និងការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេស និងសម្ភារៈសមស្រប ក៏ ដូចជាវិជ្ជាជីវៈ ឯកទេសកម្រិតខ្ពស់ដែលគេហៅថា លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យឯកភាព

ដោយយល់ច្បាស់ពីភាពចាំបាច់ ក្នុងការតាក់តែងជាក្រុម និងអភិវឌ្ឍន៍វិធានគតិយុត្ត ដែលទាក់ទងទៅនឹង ការការពារ និងការថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ស្របតាមនីតិអន្តរជាតិ និងទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិ ជាពិសេស អនុសញ្ញារបស់អង្គការយូណេស្កូ ពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការដែលត្រូវប្រកាន់យក សំដៅហាមឃាត់ និងទប់ស្កាត់ការនាំចូល ការនាំចេញ និងការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិខុសច្បាប់ នៃសម្បត្តិវប្បធម៌ ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៧០ នៃអនុសញ្ញារបស់ អង្គការយូណេស្កូសម្រាប់ការការពារបេតិកភណ្ឌពិភពលោក បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ និងបេតិកភណ្ឌធម្មជាតិ ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៧២ និងអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៨២

ដោយព្រួយបារម្ភ ក្នុងការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃវិធានការ ដែលត្រូវប្រកាន់យកក្នុងកម្រិតអន្តរជាតិ តំបន់ និងជាតិ ដើម្បីថែរក្សាផ្នែកទាំងឡាយនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ក្នុងគោលដៅវិទ្យាសាស្ត្រ ឬការ ការពារ ដើម្បីប្រមូលយកមកវិញ នូវបេតិកភណ្ឌទាំងនោះ

ក្រោយពីធ្វើការសម្រេច ក្នុងសម័យប្រជុំលើកទីម្ភៃប្រាំបួនរបស់ខ្លួន បញ្ជាក់និងក្លាយជាកម្មវត្ថុ នៃអនុសញ្ញា អន្តរជាតិមួយ អនុញ្ញានេះទទួលបានការអនុម័ត នៅថ្ងៃទី ០២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០១ ។

មាត្រា ១.- និយមន័យ

ក្នុងន័យនៃអនុសញ្ញានេះ មានវាក្យសព្ទមួយចំនួនដូចខាងក្រោម :

- ១ (ក) បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកសំដៅដល់ រាល់ដានស្នាមនៃអតីតភាពរបស់មនុស្ស ដែលមានចរិត លក្ខណៈវប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬបុរាណវត្ថុវិទ្យាដែលលិចក្នុងទឹកមួយផ្នែក ឬទាំងស្រុង តាមការកំណត់ឡើងទាក់

^(១) Prospection : ការរកអណ្តូងរ៉ែ

ឬជាអចិន្ត្រៃយ៍តាំងពីរយៈពេលមួយរយ្យា(១០០) ឆ្នាំតិចមានជាអាទិ៍ :

(ក្ស) រមណីយដ្ឋាន រចនាសម្ព័ន្ធ អាគារ វត្ត និងសំណល់អ្វីៗរបស់មនុស្ស ព្រមទាំងបរិបទបុរាណវត្ថុវិទ្យា និងធម្មជាតិរបស់របស់ទាំងនេះ

(ក្ស) នាវា យន្តហោះ យានយន្តដទៃទៀត ឬរាល់ភាគនៃរបស់ទាំងនេះ ដោយមាននាវាកណ្ត ឬបន្ទុក ដទៃទៀត និងព្រមទាំងបរិបទបុរាណវត្ថុវិទ្យា និងធម្មជាតិ និង

(ក្ស) រាល់វត្ថុទាំងឡាយ ដែលមានលក្ខណៈសណ្ឋានជាបុរេប្រវត្តិ ។

(ខ) បំពង់បង្ហូរប្រេង ឧស្ម័ន និងខ្សែកាបូដែលដាក់ ឬដំឡើងក្នុងជម្រៅសមុទ្រ មិនចាត់ទុកជាផ្នែកនៃ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកឡើយ ។

(គ) សំណង់ក្រៅពីបំពង់បង្ហូរប្រេង ឧស្ម័ន ឬខ្សែកាបូដែលដាក់ ឬដំឡើងក្នុងជម្រៅសមុទ្រ ហើយ ដែលកំពុងប្រើប្រាស់នៅឡើយមិនចាត់ទុកជាផ្នែកនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកឡើយ ។

២. (ក) រដ្ឋភាគី សំដៅដល់រដ្ឋទាំងឡាយដែលយល់ព្រមភ្ជាប់ភាគព្រឹត្តិដោយអនុសញ្ញានេះ ហើយដែល អនុសញ្ញានេះចូលជាធរមានចំពោះរដ្ឋទាំងនោះ

(ខ) អនុសញ្ញានេះអនុវត្តចំពោះទឹកដីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២៦ កថាខណ្ឌទី ២ (ខ) ដែលក្លាយជា ភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ស្របតាមលក្ខខណ្ឌដូចបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌនេះដែលទាក់ទិនទៅនឹងទឹកដីនីមួយៗ ។ ក្នុងន័យ នេះ ពាក្យ " រដ្ឋភាគី " សំដៅដល់ទឹកដីទាំងនេះ ។

៣. យូណេស្កូ សំដៅដល់អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ការអប់រំ វិទ្យាសាស្ត្រ និងវប្បធម៌ ។

៤. អគ្គនាយក សំដៅដល់អគ្គនាយករបស់អង្គការយូណេស្កូ ។

៥. តំបន់ " ហ្សូន " សំដៅដល់ជម្រៅបាតសមុទ្រ និងស្រទាប់ដីខាងក្រោមរបស់សមុទ្រ ដែលហួសពីដែន កំណត់យុត្តាធិការជាតិ ។

៦. អន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក សំដៅដល់សកម្មភាពមួយដែលមានកម្មវត្ថុជាចម្បងគឺ បេតិក ភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ហើយដែលអាចប៉ះពាល់ជាខ្លាំងដល់បេតិកភណ្ឌនេះ ឬរាល់សកម្មភាពដែលបណ្តាលឱ្យ មានការប៉ះពាល់ ឬការខូចខាតផ្សេងៗទៀតដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោល ។

៧. អន្តរាគមន៍ដែលមានផលវិភាគដោយចៃដន្យចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក សំដៅដល់សកម្មភាព មួយដែលទោះបីមាន ឬគ្មានផលប៉ះពាល់ជាសំខាន់ ឬមួយផ្នែកណានោះចំពោះកម្មវត្ថុនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ក្តី ក៏អាចប៉ះពាល់ដល់បេតិកភណ្ឌនេះ ឬបង្កឱ្យមានការខូចខាតផ្សេងៗទៀត ។

៨. នាវា និងយន្តហោះរបស់រដ្ឋ សំដៅដល់នាវាចម្បាំង ឬយន្តហោះដែលជាភស្តុតាងរបស់រដ្ឋណាមួយ ឬដែល ធ្វើប្រតិបត្តិការក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់រដ្ឋនោះ ប្រើប្រាស់ដោយផ្តាច់មុខនៅខណៈពេលដែលយន្តហោះ ឬនាវា ចម្បាំងទាំងនោះស្ថិត ក្នុងគោលដៅសេវាសាធារណៈ មិនមែនពាណិជ្ជកម្ម ដែលត្រូវបានគេធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មដូចនេះ

ហើយដែលធ្វើយតបទៅនឹងនិយមន័យនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ។

៥. វិធានទាំងឡាយគឺសំដៅដល់វិធានទាំងឡាយណាពាក់ព័ន្ធទៅនឹងអន្តរាគមន៍ ដែលធ្វើឡើងទៅលើបេតិកភណ្ឌ វប្បធម៌ក្រោមទឹក ដូចបានរៀបរាប់ក្នុងមាត្រា ៣៣ នៃអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ២.- គោលបំណង និងគោលការណ៍ទូទៅ

១. អនុសញ្ញានេះមានគោលបំណងធានា និងពង្រឹងការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ។
២. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយសហការគ្នាក្នុងកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ។
៣. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយថែរក្សាការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍របស់មនុស្សជាតិ ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ ។
៤. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយចាត់វិធានការជាឯកត្តជន ឬជាមួយ ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ និងស្របតាមនីតិអន្តរជាតិដែល ចាំបាច់ ដើម្បីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដោយប្រើប្រាស់មធ្យោបាយដែលសមស្របបំផុតទៅតាម សមត្ថភាពរៀងៗខ្លួន ។
៥. កិច្ចអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ត្រូវចាត់ទុកជាជម្រើសអាទិភាពមុនបង្អស់ចំពោះរាល់អន្តរាគមន៍ ទាំងឡាយណាមកលើបេតិកភណ្ឌនេះ ដែលមិនទាន់ទទួលបានការអនុញ្ញាត ។
៦. ផ្នែកទាំងឡាយនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលរកបានមកវិញត្រូវចាត់វិធានការតម្កល់ទុក រក្សាទុក និងគ្រប់គ្រងយ៉ាងណាដើម្បីធានាកិច្ចអភិរក្សដែលមានលក្ខណៈយូរអង្វែង ។
៧. បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកមិនត្រូវប្រើប្រាស់ជាកម្មវត្ថុនៃអាជីវកម្មបែបពាណិជ្ជកម្មណាមួយឡើយ ។
៨. ស្របតាមការអនុវត្តតាមនៃរដ្ឋទាំងឡាយ និងស្របតាមនីតិអន្តរជាតិ ជាពិសេសអនុសញ្ញាអង្គការ- សហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ គ្មានបទប្បញ្ញត្តិណាមួយនៃអនុសញ្ញានេះ ដែលអាចត្រូវបានបកស្រាយដូចជាផ្ទាល់ប្តូរ វិធានទាំងឡាយនៃនីតិអន្តរជាតិ និងការអនុវត្តតាមនៃបណ្តារដ្ឋទាំងឡាយទាក់ទងទៅនឹងអភ័យឯកសិទ្ធិអធិបតេយ្យ ឬសិទ្ធិណាមួយរបស់រដ្ឋណាមួយនោះដែលទាក់ទងទៅនឹងនាវា និងយន្តហោះរបស់រដ្ឋនោះឡើយ ។
៩. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយធានាថា រាល់សំណល់ឆ្អឹងរបស់មនុស្សទាំងអស់ ដែលស្ថិតក្នុងដែនទឹកសមុទ្រត្រូវបាន គោរពយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ ។
១០. រដ្ឋភាគីលើកទឹកចិត្តឱ្យសាធារណជន មានការចូលរួមប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ និងមិនមានការភ័យខ្លាច ចំពោះការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក តែក្នុងគោលដៅសង្កេតការណ៍ ឬការងារឯកសារប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីបង្ក លក្ខណៈងាយស្រួលដល់ចំណាប់អារម្មណ៍របស់សាធារណជនចំពោះបេតិកភណ្ឌប្រភេទនេះ តែដូចជាចូលរួមចំណែក ក្នុងការលើកតម្លៃនិងការការពារបេតិកភណ្ឌប្រភេទនេះផងដែរ លើកលែងតែក្នុងករណីណា ដែលកិច្ចការនេះមាន

លក្ខណៈវិសមិតភាពជាមួយនឹងមុខងាររបស់គាត់ ។

១១. គ្មានសកម្មភាព ឬអំពើណាមួយដែលធ្វើឡើងលើមូលដ្ឋាននៃអនុសញ្ញានេះ អាចអនុញ្ញាតឱ្យមានសិទ្ធិ វាយតម្លៃ សិទ្ធិគាំទ្រ ឬសិទ្ធិប្រឆាំងនឹងការទាមទារអធិបតេយ្យភាព ឬ យុត្តាធិការជាតិឡើយ ។

មាត្រា៣.- ទំនាក់ទំនងរវាងអនុសញ្ញានេះ និងអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ

គ្មានបទប្បញ្ញត្តិណាមួយនៃអនុសញ្ញានេះធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិយុត្តាធិការ និងករណីយកិច្ចរបស់រដ្ឋទាំងឡាយ ក្នុងក្របខណ្ឌនៃច្បាប់អន្តរជាតិ រួមទាំងអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ ។ អនុសញ្ញានេះត្រូវ បកស្រាយ និងអនុវត្តក្នុងបរិបទ និងស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់អន្តរជាតិ រួមទាំងអនុសញ្ញាអង្គការ សហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ ។

មាត្រា៤.- ទំនាក់ទំនងជាមួយសិទ្ធិទទួលជំនួយ និងសិទ្ធិទទួលផលប្រយោជន៍ពីកំណប់

គ្មានសកម្មភាពណាមួយទាក់ទងទៅនឹងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលគ្រប់គ្រងដោយអនុសញ្ញានេះចំណុះ នឹងសិទ្ធិទទួលជំនួយ និងសិទ្ធិទទួលផលប្រយោជន៍ពីកំណប់ឡើយ លើកលែងតែ :

- ក. សកម្មភាពនោះត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច និង
- ខ. សកម្មភាពនោះស្របទាំងស្រុងនឹងអនុសញ្ញានេះ និង
- គ. សកម្មភាពនោះធានាថា កិច្ចការពារជាអតិបរមានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ខណៈពេលដែល

រាល់ប្រតិបត្តិការនៃការទទួលយកមកវិញត្រូវបានធានា ។

មាត្រា៥.- សកម្មភាពដែលមានឧប្បត្តិហេតុជាយថាហេតុចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

រដ្ឋជាភាគីនីមួយៗប្រើប្រាស់មធ្យោបាយសមស្របបំផុតដែលខ្លួនមាន ដើម្បីទប់ស្កាត់ ឬកាត់បន្ថយរាល់ផល វិបាកជាអវិជ្ជមាន បណ្តាលមកពីសកម្មភាពទាំងឡាយណា ដែលទាក់ទិនទៅនឹងយុត្តាធិការរបស់ខ្លួន ដែលមាន ឧប្បត្តិហេតុជាយថាហេតុណាមួយចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ។

មាត្រា ៦.- កិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី និងថ្នាក់តំបន់ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគី

១. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី និងថ្នាក់តំបន់ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគី ដទៃទៀត ឬឱ្យកែលម្អកិច្ចព្រមព្រៀងដែលមានស្រាប់ ដើម្បីធានាការថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ។ រាល់កិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះត្រូវតែស្របដាច់ខាតទៅនឹងបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ និងមិនត្រូវធ្វើឱ្យទឹកសក្តានុពលសកលនៃអនុសញ្ញានេះត្រូវចុះខ្សោយឡើយ ។ ក្នុងក្របខណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះ រដ្ឋទាំងឡាយអាចអនុម័តរាល់វិធាន និងរាល់បទបញ្ជាដែលពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ សំដៅធានាកិច្ចការពារយ៉ាងប្រសើរបំផុតដល់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក បើប្រៀបធៀបទៅនឹងបណ្តាវិធានដែលបានអនុម័តក្នុងក្របខណ្ឌនៃអនុសញ្ញានេះ ។
២. ភាគីទាំងឡាយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ឬថ្នាក់តំបន់ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីដទៃទៀត អាចអញ្ជើញរដ្ឋទាំងឡាយដែលមានចំណងទាក់ទងពិតប្រាកដ ជាពិសេសចំណងទាក់ទងផ្នែកវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬបុរាណវិទ្យាជាមួយនឹងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលពាក់ព័ន្ធ ឱ្យចូលរួមក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះបាន ។
៣. អនុសញ្ញានេះមិនផ្លាស់ប្តូរសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចនៃបណ្តារដ្ឋភាគីចូលរួម ក្នុងន័យនៃកិច្ចការពារនាវ៉ាដែលលិចក្នុងទឹកស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី និងថ្នាក់តំបន់ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីដទៃទៀតដែលចុះរួចហើយ មុនការអនុម័តនៃអនុសញ្ញានេះ ជាពិសេសប្រសិនបើកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះស្របតាមកម្មវត្ថុ នៃអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ៧.- បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកក្នុងដែនទឹកផ្ទៃក្នុង ដែនទឹកប្រជុំកោះ និងដែនសមុទ្រ

១. ក្នុងការអនុវត្តអធិបតីភាពរបស់ខ្លួន បណ្តារដ្ឋភាគីមានសិទ្ធិផ្តាច់មុខក្នុងការដាក់បទបញ្ជា និងអនុញ្ញាតរាល់កិច្ចអន្តរាគមន៍នានាលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលស្ថិតក្នុងដែនទឹកផ្ទៃក្នុង ដែនទឹកប្រជុំកោះ និងដែនសមុទ្ររបស់ខ្លួន ។
២. ដោយមិនប៉ះពាល់ដល់កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ និងវិធានការដទៃទៀតនៃច្បាប់អន្តរជាតិ ដែលកំពុងអនុវត្តដើម្បីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក រដ្ឋភាគីទាំងឡាយអាចចេញបទប្បញ្ញត្តិក្នុងការអនុវត្តវិធានចំពោះកិច្ចអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលស្ថិតនៅក្នុងដែនទឹកផ្ទៃក្នុង ដែនទឹកប្រជុំកោះ និងដែនសមុទ្ររបស់ខ្លួន ។
៣. ក្នុងដែនទឹកប្រជុំកោះ និងដែនសមុទ្ររបស់ខ្លួន ក្នុងការអនុវត្តអធិបតីភាពរបស់ខ្លួន និងស្របតាមការអនុវត្តទូទៅដែលត្រូវគោរពរវាងរដ្ឋ និងរដ្ឋ ក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដើម្បីអនុម័តយកវិធីប្រសើរបំផុត សំដៅការពារបណ្តានាវ៉ា និង យន្តហោះរបស់រដ្ឋ ហើយក្នុងករណីនៃការរុករកឃើញនាវ៉ា និងយន្តហោះរបស់រដ្ឋដែលមានអត្តសញ្ញាណច្បាស់លាស់ រដ្ឋភាគីនានាត្រូវតែផ្តល់ព័ត៌មានដល់រដ្ឋម្ចាស់យានជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ និងរដ្ឋដទៃទៀតដែលមាន

ទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធនឹងគ្នា ជាពិសេសខាងផ្នែកវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬ បុរាណវិទ្យា ។

មាត្រា៨.- បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកក្នុងតំបន់តភ្ជាប់

ដោយមិនប៉ះពាល់ដល់មាត្រា ៩ និងមាត្រា ១០ ក៏ដូចជាក្នុងការអនុវត្តតាមមាត្រា ៣០៣ កថាខណ្ឌទី ២ នៃ អនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ រដ្ឋភាគីទាំងឡាយអាចដាក់បទប្បញ្ញត្តិ និងអនុញ្ញាតរាល់អន្តរាគមន៍ លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលស្ថិតក្នុងតំបន់តភ្ជាប់របស់ខ្លួន។ ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងនេះ បណ្តារដ្ឋភាគី ត្រូវដាក់បទប្បញ្ញត្តិដើម្បីអនុវត្តវិធានទាំងនោះ ។

មាត្រា៩.- សេចក្តីប្រកាស និងសេចក្តីជូនដំណឹងក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខ និងលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រ

១. វាជាកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋភាគីក្នុងកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកស្ថិតក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខ និង លើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រ ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ ។

ជាលទ្ធផល :

(ក) រដ្ឋភាគីមួយនៅពេលណាពេលរដ្ឋរបស់ខ្លួនណាម្នាក់ ឬនាវាដែលមានសញ្ជាតិរបស់ខ្លួនរកឃើញ ឬចង់ធ្វើអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលស្ថិតក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខ ឬលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រ ត្រូវតម្រូវឱ្យពេលរដ្ឋនោះ ឬប្រមុខនាវានោះ ប្រកាសដល់ខ្លួន នូវការរកឃើញ ឬកិច្ចអន្តរាគមន៍នោះ

(ខ) ក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខ ឬលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្ររបស់រដ្ឋភាគីមួយទៀត :

(ខ១) រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវតម្រូវឱ្យពេលរដ្ឋ ឬប្រមុខនាវារបស់ខ្លួន ប្រកាសនូវការរកឃើញ ឬកិច្ច អន្តរាគមន៍នេះដល់ខ្លួនផង និងដល់ភាគីផ្សេងទៀតផង

(ខ២) ឬក្នុងករណីចាំបាច់ណាមួយនោះ រដ្ឋភាគីត្រូវតម្រូវឱ្យពេលរដ្ឋ ឬប្រមុខនាវាប្រកាសដល់ខ្លួននូវ ការរកឃើញ ឬកិច្ចអន្តរាគមន៍នេះ និងត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាននេះបញ្ជូនឱ្យបានលឿន និងប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាពជូនដល់រដ្ឋភាគីដទៃទៀត ។

២. ដោយគម្គល់នូវលិខិតូបករណ៍សម្រាប់សុំសច្ចាប័ន សុំការយល់ព្រម និងការទទួលយក ឬការសុំចូលជាភាគី រដ្ឋភាគីមួយត្រូវបញ្ជាក់អំពីរបៀបដែលខ្លួននឹងបញ្ជូនសេចក្តីប្រកាសទាំងនេះ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ (ខ) នៃ មាត្រានេះ ។

៣. រដ្ឋភាគីមួយជូនដំណឹងដល់អគ្គនាយកអំពីការរកឃើញ ឬកិច្ចអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលខ្លួនបានទទួល ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ ។

៤. អត្តនាយកចែកចាយរាល់ព័ត៌មានដែលខ្លួនបានទទួលឱ្យដល់រដ្ឋភាគីទាំងអស់ ស្របតាមខ្លឹមសារកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រានេះ ។

៥. គ្រប់រដ្ឋភាគីអាចជូនដំណឹងឱ្យរដ្ឋភាគីណាមួយ ក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្ដាច់មុខ ឬលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រដែលមាន បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ហើយដែលចង់បានការពិគ្រោះយោបល់ពីរដ្ឋនេះ អំពីរបៀបធានាកិច្ចការពារប្រកប ដោយប្រសិទ្ធភាពចំពោះបេតិកភណ្ឌនេះ ។ សេចក្តីប្រកាសនេះត្រូវឈរលើមូលដ្ឋានទំនាក់ទំនងច្បាស់លាស់រវាង ទំនាក់ទំនងផ្នែកវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬបុរាណវិទ្យា ជាមួយនិងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ១០.- ការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្ដាច់មុខ និងលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រ

១. ការអនុញ្ញាតសម្រាប់កិច្ចអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ច ផ្ដាច់មុខ ឬលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រ អាចប្រព្រឹត្តទៅបាន លុះត្រាតែស្របនឹងបទប្បញ្ញត្តិ នៃមាត្រានេះ ។

២. រដ្ឋភាគីមួយ ដែលមានបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកស្ថិតនៅក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្ដាច់មុខ ឬលើខ្ពង់រាបបាត សមុទ្ររបស់ខ្លួន មានសិទ្ធិហាមឃាត់ ឬអនុញ្ញាតរាល់កិច្ចអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌនេះដើម្បីរារាំងរាល់ការធ្វើឱ្យប៉ះ ពាល់ដល់សិទ្ធិអធិបតេយ្យ ឬប៉ះពាល់ដល់យុត្តាធិការរបស់ខ្លួន ដូចដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយច្បាប់អន្តរជាតិ រួមទាំងអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ ។

៣. នៅពេលដែលការរុករកបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកត្រូវបានធ្វើឡើង ឬនៅពេលដែលកិច្ចអន្តរាគមន៍មួយ ត្រូវបានគ្រោងអនុវត្តលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្ដាច់មុខ ឬលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្ររបស់រដ្ឋ ភាគីណាមួយ រដ្ឋភាគីនេះត្រូវ ៖

(ក) ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយរដ្ឋភាគីដទៃទៀត ដែលបានបង្ហាញពីផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ស្របតាម

មាត្រា ៩ កថាខណ្ឌទី៥ ពីរបៀបបង្កើនស៊ើបអង្កេតដើម្បីការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

(ខ) សម្របសម្រួលពិគ្រោះយោបល់ ក្នុងឋានៈជាដ្ឋសម្របសម្រួល លើកលែងតែរដ្ឋនេះប្រកាស យ៉ាងជាក់លាក់ថា ខ្លួនមិនមានបំណងនឹងធ្វើយ៉ាងនេះ ។ ក្នុងករណីនេះ រដ្ឋភាគីទាំងឡាយដែលបានបង្ហាញពីផល ប្រយោជន៍ស្របតាមមាត្រា ៩ កថាខណ្ឌទី៥ ត្រូវចាត់តាំងរដ្ឋណាមួយឱ្យបំពេញនាទីជាអ្នកសម្របសម្រួល ។

៤. ដោយមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋភាគីទាំងអស់ក្នុងកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក តាម រយៈការអនុវត្តន៍រាល់វិធានការសមស្របតាមច្បាប់អន្តរជាតិ សំដៅរារាំងរាល់គ្រោះថ្នាក់ភ្លាមៗចំពោះបេតិកភណ្ឌ វប្បធម៌ក្រោមទឹកជាពិសេសអំពើឆក់ប្លន់ រដ្ឋសម្របសម្រួលអាចចាត់វិធានការសមស្រប និង ឬផ្តល់ការអនុញ្ញាត ចាំបាច់ទាំងអស់ ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ ហើយក្នុងករណីចាំបាច់អាចចាត់ការមុនរាល់ការពិគ្រោះយោបល់ដើម្បី រារាំងរាល់គ្រោះថ្នាក់ភ្លាមៗចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដោយហេតុផលនៃសកម្មភាពមនុស្ស ឬដោយ

ហេតុផលដទៃទៀត ជាពិសេសការឆក់ប្លន់ ។ ក្នុងពេលអនុវត្តវិធានការទាំងនេះ រដ្ឋភាគីអាចស្នើសុំជំនួយពីរដ្ឋភាគីដទៃទៀតបាន ។

៥. រដ្ឋសម្របសម្រួល :

(ក) ត្រូវធ្វើឱ្យសម្រេចនូវវិធានការការពារដែលបានព្រមព្រៀងរវាងរដ្ឋទាំងឡាយ ដែលបានចូលរួមក្នុងការពិគ្រោះយោបល់គ្នា រួមទាំងរដ្ឋសម្របសម្រួល លើកលែងតែរដ្ឋទាំងនោះរួមទាំងរដ្ឋសម្របសម្រួលយល់ព្រមឱ្យរដ្ឋភាគីមួយផ្សេងទៀត ជាអ្នកអនុវត្តវិធានការនេះ ។

(ខ) ត្រូវផ្តល់ការអនុញ្ញាតទាំងអស់ដែលចាំបាច់ចំពោះវិធានការទាំងឡាយ ដែលបានព្រមព្រៀងស្របតាមបណ្តាវិធានទាំងនោះ លើកលែងតែបណ្តាវិធានដែលចូលរួមក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ រួមទាំងរដ្ឋសម្របសម្រួលសម្រេចប្រគល់ឱ្យរដ្ឋភាគីមួយផ្សេងទៀតជាអ្នកផ្តល់ការអនុញ្ញាតនេះ ។

(គ) អាចដឹកនាំរាល់ការស្រាវជ្រាវបឋមជាចាំបាច់ចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក និងផ្តល់រាល់ការអនុញ្ញាតចាំបាច់ ព្រមទាំងបញ្ជូនយ៉ាងប្រញាប់នូវលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះ ដល់អគ្គនាយក ហើយអគ្គនាយកត្រូវបញ្ជូនភ្លាមនូវព័ត៌មានទាំងនេះដល់រដ្ឋភាគីទាំងឡាយដទៃទៀត ។

៦. ដោយធ្វើការសម្របសម្រួលនូវរាល់មតិយោបល់ ដោយធ្វើការអនុវត្តនូវវិធានការ និងដោយធ្វើការដឹកនាំការស្រាវជ្រាវបឋម និង ឬដោយផ្តល់នូវការអនុញ្ញាតចាំបាច់ទាំងអស់ ស្របតាមមាត្រានេះ រដ្ឋសម្របសម្រួលត្រូវប្រព្រឹត្តក្នុងនាមរដ្ឋភាគីទាំងមូល មិនមែនសម្រាប់ផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួននោះឡើយ ។ ទង្វើបែបនេះមិនអាចត្រូវបានលើកឡើងដើម្បីទាមទារសិទ្ធិបុរិមា^(១) ឬសិទ្ធិយុត្តាធិការណាមួយដែលមិនទទួលស្គាល់ដោយច្បាប់អន្តរជាតិជាពិសេសដោយអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រឡើយ ។

៧. ក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃក្សេត្តិ ២ និង ៤ នៃមាត្រានេះ មិនអនុញ្ញាតឱ្យមានកិច្ចអន្តរាគមន៍ណាមួយ ធ្វើឡើងលើនាវា ឬយន្តហោះរបស់រដ្ឋ ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីរដ្ឋសាមី និងដោយគ្មានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពីរដ្ឋសម្របសម្រួលឡើយ ។

មាត្រា ១១.- ការធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ និងការជូនដំណឹងនៅក្នុងតំបន់

១. ជាបន្ទុករបស់រដ្ឋភាគីទាំងអស់ ត្រូវការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលស្ថិតក្នុងតំបន់ ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ និងស្របតាមមាត្រា ១៤៩ នៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ ។ ដោយហេតុនេះនៅពេលដែលពលរដ្ឋនៃរដ្ឋភាគីមួយ ឬនាវាដោតទង់ជ័យរបស់រដ្ឋនោះរុករកឃើញ ឬមានចំណងចង់ធ្វើអន្តរាគមន៍

^(១) Droit préférentiel

លើកបន់ដែលមានបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក រដ្ឋភាគីនោះចាំបាច់ត្រូវតែឱ្យពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន ឬប្រមុខនាវា ប្រកាស ប្រាប់នូវការរុករកនោះ ឬកិច្ចអន្តរាគមន៍នោះ។

២. បណ្តារដ្ឋភាគីត្រូវជូនដំណឹងចំពោះអគ្គនាយក និងចំពោះអគ្គលេខាធិការ នៃអាជ្ញាធរអន្តរជាតិទទួលបន្ទុក ជំរាលសមុទ្រជ្រៅៗ អំពីការរុករក ឬកិច្ចអន្តរាគមន៍ទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលគេបានប្រកាសប្រាប់ ។

៣. អគ្គនាយកត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដល់គ្រប់រដ្ឋភាគីដោយគ្មានការកំណត់ នូវរាល់ព័ត៌មានដែលខ្លួនបានជូនដំណឹង ។

៤. រដ្ឋភាគីមួយអាចជូនដំណឹងចំពោះអគ្គនាយកដែលត្រូវពិគ្រោះអំពីវិធានការពារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពចំពោះ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ។ សេចក្តីប្រកាសនោះត្រូវធ្វើឡើងលើមូលដ្ឋាននៃទំនាក់ទំនងពិតប្រាកដមួយជាមួយ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកនេះ ដោយគិតគូរជាពិសេសដល់សិទ្ធិប្តូរទំនាក់ទំនងនៃបណ្តារដ្ឋដែលមានប្រភពដើម ខាងវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬបុរាណវិទ្យា ។

មាត្រា ១២.- កិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកក្នុងតំបន់

១. លិខិតអនុញ្ញាតអាចត្រូវផ្តល់ឱ្យសម្រាប់កិច្ចអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ លុះត្រាណាតែខ្លឹមសារនៃលិខិតអនុញ្ញាតនោះស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះប៉ុណ្ណោះ ។

២. អគ្គនាយកត្រូវអញ្ជើញរដ្ឋភាគីទាំងអស់ដែលបានបង្ហាញពិចលន្តប្រយោជន៍របស់គេ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១១ វាក្យខណ្ឌទី ៤ ឱ្យធ្វើការពិគ្រោះយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់អំពីការរក្សាការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ហើយ ត្រូវជ្រើសតាំងរដ្ឋភាគីមួយ ដែលនឹងទទួលបន្ទុកធ្វើការសម្របសម្រួលពិគ្រោះយោបល់ក្នុងនាមជារដ្ឋសម្របសម្រួល ។ អគ្គនាយកក៏ត្រូវអញ្ជើញអាជ្ញាធរអន្តរជាតិទទួលបន្ទុកជំរាលសមុទ្រជ្រៅ ១ ឱ្យចូលរួមក្នុងការពិគ្រោះយោបល់នោះ ផងដែរ ។

៣. គ្រប់រដ្ឋភាគីអាចចាត់រាល់វិធានការទាន់ពេល ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ ប្រសិនបើចាំបាច់ត្រូវពិគ្រោះយោបល់ ជាមុនដើម្បីទប់ស្កាត់រាល់គ្រោះថ្នាក់ជាបន្ទាន់ចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលបណ្តាលមកពីសកម្មភាព របស់មនុស្សឬសកម្មភាពផ្សេងៗទៀត ដូចជាការលូតលាស់ជាដើម ។

៤. រដ្ឋសម្របសម្រួល :

(ក) ត្រូវធ្វើឱ្យសម្រេចនូវរាល់វិធានការការពារដែលបានយល់ព្រមដោយបណ្តារដ្ឋចូលរួមក្នុងកិច្ចពិគ្រោះ យោបល់ រួមទាំងរដ្ឋសម្របសម្រួល លើកលែងតែបណ្តារដ្ឋពិគ្រោះយោបល់រួមទាំងរដ្ឋសម្របសម្រួលយល់ស្រប ឱ្យរដ្ឋភាគីមួយផ្សេងទៀតចាត់វិធានការទាំងនេះ ។

(ខ) ត្រូវចេញលិខិតអនុញ្ញាតចាំបាច់ទាំងអស់ចំពោះរាល់វិធានការដែលបានយល់ព្រមរួចហើយ ស្រប

តាមអនុសញ្ញានេះ លើកលែងតែបណ្តារដ្ឋពិគ្រោះយោបល់ រួមទាំងរដ្ឋសម្របសម្រួលយល់ស្របឱ្យរដ្ឋភាគីមួយ ផ្សេងទៀតចេញលិខិតអនុញ្ញាតទាំងនេះ ។

៥. រដ្ឋសម្របសម្រួលអាចដឹកនាំរាល់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបឋមដែលចាំបាច់ត្រូវធ្វើ ទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ក្រោមទឹក និងចេញរាល់លិខិតអនុញ្ញាតចាំបាច់សម្រាប់កិច្ចការនេះ ហើយរដ្ឋនេះត្រូវបញ្ជូនជាបន្ទាន់នូវលទ្ធផលទាំង ឡាយដល់អគ្គនាយកដែលជាអ្នកមានភារកិច្ចផ្ទេរព័ត៌មានទាំងនេះឱ្យដល់បណ្តារដ្ឋភាគីដទៃទៀត ។

៦. ដោយសម្របសម្រួលរាល់កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ ដោយចាត់វិធានការដឹកនាំ ចាត់ចែងការស្រាវជ្រាវទាំងអស់ ដែលចាំបាច់ជាបឋម និង ឬដោយចេញលិខិតអនុញ្ញាតទាំងឡាយតាមមាត្រានេះ រដ្ឋសម្របសម្រួលធ្វើកិច្ចការនេះ ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍របស់មនុស្សជាតិទាំងមូលក្នុងនាមរដ្ឋភាគីទាំងអស់ ។ គេត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសដល់ សិទ្ធិបុរិមរបស់រដ្ឋទាំងឡាយដែលមានប្រភពដើមផ្នែកវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬបុរាណវត្ថុវិទ្យាប្រហាក់ប្រហែលនឹង បេតិកភណ្ឌដែលពាក់ព័ន្ធ ។

៧. គ្មានរដ្ឋណាមួយអាចធ្វើអន្តរាគមន៍ ឬអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអន្តរាគមន៍លើនាវា ឬយន្តហោះរបស់រដ្ឋដែលស្ថិតក្នុង តំបន់ ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីរដ្ឋម្ចាស់នាវា ឬម្ចាស់យន្តហោះនោះបានឡើយ ។

មាត្រា ១៣.- អភ័យឯកសិទ្ធិអធិបតេយ្យ

នាវាចម្បាំង និងនាវារដ្ឋាភិបាល ឬយន្តហោះយោធាដែលទទួលបាននូវអភ័យឯកសិទ្ធិអធិបតេយ្យកំពុងធ្វើ ប្រតិបត្តិការក្នុងគោលដៅមិនមែនពាណិជ្ជកម្មក្នុងសកម្មភាពធម្មតានៃប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន ហើយដែលមិនចូលរួមធ្វើ អន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក គ្មានភាគពួកកិច្ចត្រូវធ្វើសេចក្តីប្រកាសអំពីការរកឃើញបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ក្រោមទឹក តាមមាត្រា ៩ មាត្រា ១០ មាត្រា ១១ និងមាត្រា ១២ នៃអនុសញ្ញានេះទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ដោយចាត់វិធានការ សមស្រប ដែលមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ប្រតិបត្តិការទាំងឡាយដង ដល់សកម្មភាពប្រតិបត្តិនៃនាវាចម្បាំង និងនាវា រដ្ឋាភិបាល ឬយន្តហោះយោធារបស់ពួកគេ ដែលទទួលបានអភ័យឯកសិទ្ធិអធិបតេយ្យ កំពុងប្រតិបត្តិការក្នុងគោលដៅ មិនមែនពាណិជ្ជកម្មដង រដ្ឋភាគីទាំងឡាយ ក្នុងវិធានការសមហេតុផល និងអាចធ្វើទៅបាន ត្រូវបានថាជា នាវា ទាំងនេះបានគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិនានា នៃមាត្រា ៩ មាត្រា ១០ មាត្រា ១១ និងមាត្រា ១២ នៃអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ១៤.- ការត្រួតពិនិត្យអំពីការហូរចូលក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន ការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម និងការរក្សាទុក

រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវចាត់វិធាននានា ដើម្បីរារាំងការហូរចូលក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន ការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម និង ការកាន់កាប់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលនាំចេញដោយខុសច្បាប់ និង ឬដែលត្រូវគេរឹបអូស ពេលដែលការ

រឹបអូសនោះរំលោភលើបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ១៥.- ការមិនប្រើប្រាស់នូវតំបន់នានា ដែលស្ថិតនៅក្រោមយុត្តាធិការរបស់រដ្ឋភាគីទាំងឡាយ

រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវចាត់ត្រូវវិធានការ ដើម្បីហាមឃាត់ការប្រើប្រាស់ទឹកដីរបស់ខ្លួន រួមទាំងកំពង់ផែ សមុទ្ររបស់ខ្លួនក៏ដូចជា កោះសិប្បនិម្មិត សំណង់នានា និងរចនាសម្ព័ន្ធដែលស្ថិតក្រោមយុត្តាធិការផ្តាច់មុខ ឬដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតត្រាផ្តាច់មុខរបស់ខ្លួន សម្រាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋានអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលមិនស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ១៦.- វិធានការទាក់ទិននឹងពលរដ្ឋ និងនាវា

រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវចាត់ត្រូវវិធានការសមស្រប ដើម្បីធានាថាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន និងនាវាទាំងឡាយដែលដោតទប់ជាតិរបស់ខ្លួន មិនចូលរួមក្នុងកិច្ចអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលមិនស្របទៅនឹងអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ១៧.- ទណ្ឌកម្ម

១. រដ្ឋភាគីនីមួយៗត្រូវដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះគ្រប់បទល្មើសផ្ទុយនឹងវិធានការដែលខ្លួនបានដាក់ចេញ ដើម្បីជំរុញឱ្យអនុសញ្ញានេះអនុវត្តបានសម្រេច ។
២. ទណ្ឌកម្មដែលយកមកអនុវត្តចំពោះបទល្មើសនានាត្រូវតែមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរដើម្បីធានាការគោរពអនុសញ្ញានេះ និងដើម្បីបន្ថយការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ទោះជានៅទីណាក៏ដោយ ។ ការដាក់ទណ្ឌកម្ម គឺសំដៅទៅលើការកាត់ទោសយកប្រយោជន៍របស់ជនល្មើសពីសកម្មភាពខុសច្បាប់របស់ខ្លួន ។
៣. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវសហការគ្នាដើម្បីធានារាល់ការអនុវត្តទណ្ឌកម្មទាំងនេះ ដោយផ្អែកលើមាត្រានេះ ។

មាត្រា ១៨.- ការរឹបអូស និងការប្រើប្រាស់ផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

១. រដ្ឋភាគីនីមួយៗត្រូវចាត់វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីធ្វើការរឹបអូសនៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន នូវផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលបានស្រង់យកដោយមិនស្របទៅនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ ។

២. រាល់រដ្ឋភាគីដែលបានធ្វើការបិទបញ្ចប់ផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដោយអនុវត្តតាមអនុសញ្ញា នេះ ត្រូវធ្វើការចុះបញ្ជី និងថែរក្សាផ្នែកនានាទាំងនោះ ហើយត្រូវចាត់វិធានការសមហេតុផល ដើម្បីធានាភាព គង់វង្សស្ថិតស្ថេរនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកទាំងនោះ ។

៣. រាល់រដ្ឋភាគីដែលបានធ្វើការបិទបញ្ចប់ផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដោយអនុវត្តតាមអនុសញ្ញា នេះ ត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដល់អគ្គនាយក និងដល់រដ្ឋដទៃទៀតដែលមានទំនាក់ទំនងពិតប្រាកដ ជាពិសេស ទំនាក់ទំនងខាងវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬបុរាណវិទ្យាជាមួយបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ។

៤. រដ្ឋភាគីដែលបានធ្វើការបិទបញ្ចប់ផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ត្រូវធានាឱ្យមានការប្រើប្រាស់ បានជាប្រយោជន៍ទូទៅ ដោយធ្វើការផ្ទេរផ្នែកអំពីភាពចាំបាច់នៃការថែរក្សា និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីសារៈសំខាន់ នៃការផ្តើមវិញនូវផ្នែកនានាដែលបែកខ្ញែក អំពីសេចក្តីត្រូវការក្នុងការស្វែងយល់របស់មហាជន អំពីការតាំង ពិព័ល្យ និងការអប់រំ ព្រមទាំងសារប្រយោជន៍របស់រដ្ឋទាំងអស់ដែលមានទំនាក់ទំនងពិតប្រាកដ ជាពិសេសទំនាក់ ទំនងផ្នែកវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬបុរាណវិទ្យាជាមួយបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ១៩.- កិច្ចសហការ និងការចែករំលែកព័ត៌មាន

១. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវសហការគ្នា និងត្រៀមខ្លួនក្នុងការជួយគ្នាទៅវិញទៅមក ដើម្បីធានាកិច្ចការពារ និង ការគ្រប់គ្រងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអនុសញ្ញានេះ ជាអាទិ៍នៅពេលដែលអាចធ្វើទៅបាន តាម រយៈការសហការគ្នាក្នុងការរុករក ក្នុងការធ្វើតំណាយ ការរៀបចំឯកសារ ការថែរក្សា និងការលើកតម្លៃចំពោះ បេតិកភណ្ឌប្រភេទនេះ ។

២. ល្អិតណាដែលកម្មវត្ថុនៃអនុសញ្ញានេះអាចអនុញ្ញាតឱ្យបាន រដ្ឋភាគីនីមួយៗត្រូវត្រៀមរំលែកជាមួយបណ្តារដ្ឋ ភាគីដទៃទៀត នូវព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ។ ជាពិសេសព័ត៌មាន ដែលពាក់ ព័ន្ធនឹងការរកឃើញផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌនេះ ជាអាទិ៍ មានទីតាំងរបស់វា មានផ្នែកនានាដែលត្រូវដឹកកកាយបាន ឬបិទបញ្ចប់បាន វត្ថុល្អិតដែលជួយនឹងអនុសញ្ញានេះ ឬដែលរំលោភលើបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗនៃច្បាប់អន្តរជាតិ វិចិត្រសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសវិទ្យាសាស្ត្រដែលសមស្របនិងការវិវត្តរបស់ច្បាប់ ដែលអាចយកមកអនុវត្តបានចំពោះបេតិកភណ្ឌ ប្រភេទនេះ ។

៣. ព័ត៌មានដែលទាក់ទងទៅនឹងការរុករកឃើញ ឬទាក់ទងទៅនឹងទីតាំងនៃផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ក្រោមទឹក ដែលត្រូវចែករំលែករវាងរដ្ឋភាគីទាំងឡាយ ឬរវាងអង្គការយូណេស្កូ និងបណ្តារដ្ឋភាគី ត្រូវស្ថិតនៅជា សម្ងាត់ ហើយអាចផ្តល់បានចំពោះតែអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃបណ្តារដ្ឋភាគី លុះណាតែព័ត៌មាននោះសមស្រប ទៅនឹងច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួន ហើយល្អិតណាដែលការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាននេះអាចមានគ្រោះថ្នាក់ ឬហានិភ័យសម្រាប់

ការថែរក្សានូវផ្នែកនានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបេតិកភណ្ឌនេះ ។

៤. រដ្ឋភាគីនីមួយៗត្រូវចាត់ត្រាវិធានការសមរម្យដែលអាចធ្វើទៅបាន រួមទាំងការប្រើប្រាស់មូលដ្ឋានទិន្នន័យអន្តរជាតិ សមស្រប ដើម្បីជ្រួញផ្សាយព័ត៌មានដែលខ្លួនមានស្តីពីផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលត្រូវដឹកកាយ បាន ឬរឹបអូសបានដោយរំលោភលើអនុសញ្ញានេះ ឬដោយផ្ទុយនឹងច្បាប់អន្តរជាតិ ។

មាត្រា២០.- ការចាប់អារម្មណ៍របស់មហាជន

រដ្ឋភាគីនីមួយៗត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីធ្វើឱ្យសាធារណជន មានចំណាប់អារម្មណ៍យល់ដឹងពីតំ កែលម្អ និងផលប្រយោជន៍របស់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក និងអំពីសារៈសំខាន់នៃកិច្ចការពារ ដែលត្រូវបាន ចែងដោយអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា២១.- ការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកបុរាណវត្ថុវិទ្យាក្រោមទឹក

រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវសហការគ្នា ដើម្បីរៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកបុរាណវត្ថុវិទ្យាក្រោមទឹក ព្រមទាំង ផ្នែកបច្ចេកទេសក្នុងការថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក និងដើម្បីធ្វើការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យាពាក់ព័ន្ធទៅនឹង បេតិកភណ្ឌនេះ ទៅតាមលក្ខខណ្ឌសមស្រប ។

មាត្រា២២.- អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច

១. ដើម្បីធានាឱ្យមានការអនុវត្តបានត្រឹមត្រូវនូវអនុសញ្ញានេះ បណ្តារដ្ឋភាគីត្រូវបង្កើតក្រុម ឬអាជ្ញាធរមាន សមត្ថកិច្ច ឬពង្រឹងអាជ្ញាធរដែលមានស្រាប់ដើម្បីធ្វើការបង្កើត ការរក្សាទុក និងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព នៃបញ្ជី សារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក និងដើម្បីធានាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវកិច្ចការពារ ការថែរក្សា ការលើកតម្លៃ និងការគ្រប់គ្រងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ព្រមទាំងការស្រាវជ្រាវ និងការអប់រំ ។

២. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដល់អត្តនាយក នូវឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋាន នៃអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចខាង ផ្នែកបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ។

មាត្រា២៣.- សន្និសីទនានានៃបណ្តារដ្ឋភាគី

១. អគ្គនាយកជាអ្នកកោះប្រជុំនៃបណ្តារដ្ឋភាគី ក្នុងឆ្នាំក្រោយពីការចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះ បន្ទាប់មក ត្រូវកោះប្រជុំយ៉ាងតិចរៀងរាល់ពីរឆ្នាំម្តង។ អគ្គនាយកត្រូវកោះប្រជុំសន្និសីទវិសាមញ្ញមួយនៃបណ្តារដ្ឋភាគី ប្រសិនបើមានការស្នើសុំពីបណ្តារដ្ឋភាគីភាគច្រើន។
២. សន្និសីទនៃបណ្តារដ្ឋភាគីកំណត់អំពីមុខងារ និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន ។
៣. សន្និសីទនៃបណ្តារដ្ឋភាគីអនុម័តបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន ។
៤. សន្និសីទនៃបណ្តារដ្ឋភាគី អាចបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាពិគ្រោះយោបល់ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសមួយរួមមានសមាសភាពជាអ្នកជំនាញ ដែលបេក្ខភាពរបស់ពួកគេត្រូវបានស្នើឡើងដោយបណ្តារដ្ឋភាគី ដែលត្រូវមានការថ្លឹងថ្លែងអំពីគោលការណ៍បែងចែកដោយសមធម៌ស្របតាមភូមិសាស្ត្រនិងស្របតាមកម្មវត្ថុនៃគោលការណ៍គុណភាពរវាងភេទនិងភេទ ។
៥. ក្នុងករណីចាំបាច់ ក្រុមប្រឹក្សាពិគ្រោះយោបល់ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសត្រូវជួយរៀបចំសន្និសីទនៃបណ្តារដ្ឋភាគីខាងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ ឬបច្ចេកទេស ដែលទាក់ទិនទៅនឹងការអនុវត្តវិធាននានា ។

មាត្រា២៤.- លេខាធិការដ្ឋាននៃអនុសញ្ញានេះ

១. អគ្គនាយកជាអ្នកទទួលខុសត្រូវចំពោះលេខាធិការដ្ឋាននៃអនុសញ្ញានេះ ។
២. មុខងាររបស់លេខាធិការដ្ឋាននេះរួមមានជាអាទិ៍ :
 - (ក) ការរៀបចំសន្និសីទនៃបណ្តារដ្ឋភាគី ដូចដែលមានចែងក្នុងមាត្រា២៣ កថាខណ្ឌ ទី១
 - (ខ) ផ្តល់ការឧបត្ថម្ភជាចាំបាច់ដល់បណ្តារដ្ឋភាគី ដើម្បីអនុវត្តបាននូវរាល់សេចក្តីសម្រេចនានារបស់សន្និសីទនៃបណ្តារដ្ឋភាគី ។

មាត្រា២៥.- ការដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធី

១. រាល់ជម្លោះរវាងរដ្ឋភាគីពីរ ឬច្រើនស្តីពីការបកស្រាយ ឬការអនុវត្តនៃអនុសញ្ញានេះ គឺជាកម្មវត្ថុ នៃកិច្ចចរចា ប្រកបដោយសុទ្ធិត្ត ឬដោយមធ្យោបាយនៃដំណោះស្រាយសន្តិវិធីតាមដំណើររបស់ខ្លួន ។
២. ប្រសិនបើការចរចាទាំងនេះមិនអនុញ្ញាតឱ្យមានការដោះស្រាយជម្លោះក្នុងរយៈពេលមួយសមស្រប ជម្លោះនេះអាចដាក់ជូនអង្គការយូណេស្កូជាអ្នកសម្របសម្រួល ដោយការព្រមព្រៀងរវាងរដ្ឋភាគីនានាដែលពាក់ព័ន្ធ ។

៣. ប្រសិនបើគ្មានការសម្របសម្រួលណាមួយអាចកើតឡើងទេ ឬប្រសិនបើការសម្របសម្រួលនោះមិន ឈានដល់ដំណោះស្រាយមួយទេ រាល់បទប្បញ្ញត្តិដែលទាក់ទិនទៅនឹងដំណោះស្រាយជម្លោះ ដូចមានចែងក្នុង ផ្នែកទី១៥ នៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ និងត្រូវបានយកមកអនុវត្តចំពោះគ្រប់ជម្លោះរវាង បណ្តា្នករដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ តាមរយៈការបកស្រាយ ឬការអនុវត្តនៃអនុសញ្ញានេះ ទោះបីរដ្ឋនោះជាភាគី ឬ មិនមែនជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រក៏ដោយ ។

៤. គ្រប់នីតិវិធីជ្រើសរើសដោយរដ្ឋភាគីមួយនៃអនុសញ្ញានេះ និងអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិ សមុទ្រដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២៨៧ ត្រូវបានយកមកអនុវត្តចំពោះដំណោះស្រាយនៃជម្លោះតាមមាត្រានេះ លើក លែងតែរដ្ឋភាគីនេះ ពេលផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក ឬយល់ព្រមចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ ឬនៅពេល ណាមួយបន្ទាប់មក បានជ្រើសរើសយកនីតិវិធីមួយផ្សេងទៀតតាមមាត្រា២៨៧ សម្រាប់ដោះស្រាយជម្លោះដែល កើតចេញពីអនុសញ្ញានេះ ។

៥. នៅពេលដែលខ្លួនផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក ឬយល់ព្រម ឬចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ ឬនៅពេល ណាមួយបន្ទាប់មក រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះដែលមិនមែនជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ មានសេរីភាពក្នុងការជ្រើសរើស តាមការប្រកាសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនូវមធ្យោបាយមួយ ឬច្រើនដូចមានចែង ក្នុង មាត្រា២៨៧ កថាខណ្ឌទី១ នៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រសម្រាប់ដោះស្រាយជម្លោះតាម មាត្រានេះ ។ មាត្រា២៨៧ អនុវត្តចំពោះសេចក្តីប្រកាសនេះ ក៏ដូចជាចំពោះគ្រប់ជម្លោះ ដែលរដ្ឋនេះជាភាគី ហើយដែលមិនបានចែងកំណត់ដោយសេចក្តីប្រកាសមួយជាធរមាន ។ ក្នុងគោលបំណងធ្វើការផ្សះផ្សា និងធ្វើជាអាជ្ញា កណ្តាលស្របតាមឧបសម្ព័ន្ធទី៥ និងទី ៧ នៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ រដ្ឋនេះមានសម្បទា គ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចាត់តាំងអ្នកសម្របសម្រួល និងអ្នកអាជ្ញាកណ្តាល ដែលនឹងត្រូវចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីរៀបរាប់ នៅ ឧបសម្ព័ន្ធទី ៥ មាត្រា ២ និងនៅឧបសម្ព័ន្ធទី ៧ មាត្រា ២ សម្រាប់ដោះស្រាយជម្លោះនានា ដែលកើតចេញពី អនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា២៦.- ការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការយល់ព្រម ឬការចូលជាសមាជិក

- ១. អនុសញ្ញានេះ អាចដាក់ឱ្យរដ្ឋជាសមាជិករបស់អង្គការយូណេស្កូ ផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក ឬយល់ព្រម ។
- ២. អនុសញ្ញានេះដាក់ឱ្យចូលជាសមាជិកពីសំណាក់ :
 - (ក) រដ្ឋមិនមែនជាសមាជិកអង្គការយូណេស្កូ តែជាសមាជិករបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ឬសមាជិក របស់ស្ថាប័នជំនាញពិសេសមួយស្ថិតក្នុងប្រព័ន្ធនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ឬរបស់ភ្នាក់ងារអន្តរជាតិផ្នែកថាមពល បរមាណូ ព្រមទាំងបណ្តារដ្ឋភាគីនៃលក្ខន្តិកៈតុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិ និងគ្រប់រដ្ឋផ្សេងទៀតដែលបានអញ្ជើញ ឱ្យចូលជាសមាជិកដោយសន្តិសុខកំពូលរបស់អង្គការយូណេស្កូ ។

(ខ) បណ្តាដែនដីដែលទទួលបាននូវស្វ័យភាពផ្ទៃក្នុងពេញលេញបានទទួលស្គាល់ដោយអង្គការសហប្រជាជាតិ ប៉ុន្តែមិនទាន់បានទទួលឯករាជភាពពេញលេញ ស្របតាមសេចក្តីសម្រេចលេខ ១៥១៤ (១៥) របស់មហាសន្និបាត ហើយដែលមានសមត្ថកិច្ចលើបញ្ហាទាំងឡាយដែលគ្រប់គ្រងដោយអនុសញ្ញានេះ រួមទាំងសមត្ថកិច្ចចុះសន្និសញ្ញាស្តីពីបញ្ហាទាំងនេះ។

៣. រាល់លិខិតូបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន នៃការទទួលយក នៃការយល់ព្រម ឬនៃការចូលជាសមាជិក ត្រូវតម្កល់ទុកនៅនឹងអគ្គនាយក។

មាត្រា២៧.- ការចូលជាធរមាន

អនុសញ្ញានេះចូលជាធរមានបីខែក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការតម្កល់លិខិតូបករណ៍ទី២០ ដូចដែលមានចែងនៅមាត្រា២៦ ប៉ុន្តែចំពោះតែរដ្ឋ ឬដែនដីចំនួន២០ដែលបានតម្កល់លិខិតូបករណ៍របស់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ។ អនុសញ្ញានេះចូលជាធរមានចំពោះរដ្ឋ ឬដែនដីទាំងអស់រយៈពេលបីខែក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការតម្កល់លិខិតូបករណ៍របស់ខ្លួន។

មាត្រា២៨.- សេចក្តីប្រកាសទាក់ទងទៅនឹងសាគរវិប

នៅពេលដែលខ្លួនផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក យល់ព្រម ឬចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ រាល់រដ្ឋភាគីទាំងអស់អាចប្រកាសបានគ្រប់ពេលវេលាវិធានទាំងឡាយដែលអនុវត្តចំពោះសាគរវិបរបស់ខ្លួន គ្មានលក្ខណៈចរិតជាសមុទ្រឡើយ។

មាត្រា២៩.- វិសាលភាពអនុវត្តតាមភូមិសាស្ត្រ

នៅពេលដែលខ្លួនផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក យល់ព្រម ឬចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ រដ្ឋ ឬដែនដីមួយតាមរយៈសេចក្តីប្រកាសដែលបានតម្កល់ទុកនៅកន្លែងរក្សាឯកសារ អាចចែងថាអនុសញ្ញានេះមិនអាចអនុវត្តចំពោះផ្នែកណាមួយជាក់លាក់ ស្ថិតក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន ស្ថិតក្នុងដែនទឹកផ្ទៃក្នុង ដែនទឹកប្រជុំកោះ ឬក្នុងដែនសមុទ្ររបស់ខ្លួន ហើយត្រូវបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនៃសេចក្តីប្រកាសនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ។ ប្រសិនបើអាចធ្វើទៅបាន នឹងក្នុងរយៈពេលសមស្របបំផុត រដ្ឋព្យាយាមប្រមូលលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយ ដែលក្នុងនោះអនុសញ្ញានេះ នឹងអនុវត្តចំពោះតំបន់ពិសេសៗ នានា ដែលមានចែងក្នុងសេចក្តីប្រកាសរបស់ខ្លួន។ នៅពេលដែលកិច្ចការនេះសម្រេចបាន ពេលនោះរដ្ឋនឹងដកសេចក្តីប្រកាសរបស់ខ្លួនចេញទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែក។

មាត្រា៣០.- សិទ្ធិបម្រុងអាគារ

លើកលែងតែមាត្រា ២៩ ចេញ គ្មានសិទ្ធិបម្រុងណាមួយអាចធ្វើទៅបានឡើយចំពោះអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា៣១.- វិសោធនកម្ម

១. រដ្ឋភាគីទាំងអស់ តាមរយៈលិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរធ្វើជូនអគ្គនាយក អាចស្នើសុំធ្វើ វិសោធនកម្ម ចំពោះអនុសញ្ញានេះ ។ អគ្គនាយកមានភារកិច្ចបញ្ជូនលិខិតនេះទៅដល់បណ្តារដ្ឋភាគីទាំងអស់ ។ ក្នុងរយៈពេល៦ ខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការបញ្ជូនលិខិតនេះ ប្រសិនបើរដ្ឋភាគីចំនួនពាក់កណ្តាលយ៉ាងតិចផ្តល់ចម្លើយជាវិជ្ជមាន ចំពោះការស្នើសុំនេះ នោះអគ្គនាយកអាចដាក់សេចក្តីស្នើសុំនេះសម្រាប់ពេលសន្តិសីទបន្ទាប់នៃបណ្តារដ្ឋភាគីដើម្បី ធ្វើការពិភាក្សា និងធ្វើការអនុម័តជាមួយជាហេតុ ។

២. វិសោធនកម្មទាំងឡាយត្រូវអនុម័តតាមសំឡេងភាគច្រើនពីភាគបី នៃបណ្តារដ្ឋភាគីវត្តមាននិងចូលរួម បោះឆ្នោត ។

៣. វិសោធនកម្មនៃអនុសញ្ញានេះ នៅពេលដែលបានទទួលការអនុម័តរួចហើយ ត្រូវដាក់ជូនបណ្តារដ្ឋភាគី ដើម្បីសុំការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការយល់ព្រម ឬការបញ្ចូលជាសមាជិក ។

៤. សម្រាប់រដ្ឋភាគីទាំងឡាយ ដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន បានទទួលយក បានយល់ព្រម ឬបានចូលជា សមាជិក រួចហើយ ការធ្វើវិសោធនកម្មចំពោះអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមានរយៈពេលបីខែក្រោយបន្ទាប់ពីបានតម្កល់លិខិតបញ្ជាក់ ទាំងឡាយ ដូចមានចែងនៅក្បួនលេខ៣ នៃមាត្រានេះ ដោយបណ្តារដ្ឋភាគីចំនួនពីរភាគបី (២/៣) ។ បន្ទាប់មក សម្រាប់រដ្ឋ ឬដែនដីមួយៗដែលផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក យល់ព្រមចំពោះវិសោធនកម្ម ឬចូលជាសមាជិក ហើយ វិសោធនកម្មនេះចូលជាធរមានរយៈពេលបីខែក្រោយបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ នៃការតម្កល់ទុកដោយភាគីនេះ នូវ លិខិតបញ្ជាក់ផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក យល់ព្រម ឬចូលជាសមាជិករបស់ខ្លួន ។

៥. រដ្ឋ ឬដែនដីមួយដែលក្លាយជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ក្រោយការចូលជាធរមាននៃវិសោធនកម្មមួយស្រប តាមក្បួនលេខ៤ នៃមាត្រានេះ ដោយមិនបានបញ្ចេញនូវជួយពិន័យត្រូវចាត់ថា :

- (ក) ជាភាគីនៃអនុសញ្ញាដែលបានធ្វើវិសោធនកម្មរួចហើយ និង
- (ខ) ជាភាគីនៃអនុសញ្ញាដែលមិនបានធ្វើវិសោធនកម្មចំពោះរដ្ឋភាគីទាំងអស់ ដែលមិនត្រូវបានចងក្រាប កាតព្វកិច្ចដោយវិសោធនកម្មនេះ ។

មាត្រា៣២.- ការប្តឹងបដិសេដ្ឋី

១. រដ្ឋភាគីមួយអាចធ្វើការប្តឹងបដិសេដ្ឋីអនុសញ្ញានេះបានតាមរយៈបណ្តឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរធ្វើជូនអគ្គនាយក ។

២. ការប្តឹងបដិសេធន៍មានអានុភាពដប់ពីរខែក្រោយមក បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការទទួលពាក្យបណ្តឹង លើកលែងតែពាក្យបណ្តឹងនេះកំណត់កាលបរិច្ឆេទមួយក្រោយទៀត។

៣. ការប្តឹងបដិសេធន៍មិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់អ្វីសោះឡើយដល់ករណីយកិច្ចរបស់គ្រប់រដ្ឋភាគីក្នុងការបំពេញកាតព្វកិច្ចទាំងអស់ ដូចដែលមានចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ ហើយដែលរដ្ឋភាគីទាំងនេះត្រូវគោរពតាមច្បាប់អន្តរជាតិ ដែលមានលក្ខណៈឯករាជ្យពីអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា៣៣.- វិធានធានា

បណ្តាវិធានដែលបានចងក្លាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃអនុសញ្ញានេះគឺជាផ្នែករួមបញ្ចូលនៃអនុសញ្ញានេះ លើកលែងតែមានបទបញ្ញត្តិជាក់លាក់ផ្ទុយពីនេះ ការយោងណាមួយទៅនឹងអនុសញ្ញានេះក៏ជាការឆ្លើយតបទៅលើវិធានទាំងនោះដែរ ។

មាត្រា៣៤.- ការចុះបញ្ជីនៅអង្គការសហប្រជាជាតិ

ស្របតាមមាត្រា១០៦ នៃចម្លងអង្គការសហប្រជាជាតិ អនុសញ្ញានេះនឹងត្រូវបានចុះបញ្ជីនៅលេខាធិការដ្ឋានរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ យោងតាមពាក្យសុំរបស់អគ្គនាយក ។

មាត្រា៣៥.- អត្ថបទផ្លូវការ

អនុសញ្ញានេះត្រូវបានរៀបចំឡើងជាភាសាអង់គ្លេស អារ៉ាប់ ចិន អេស្បាញ៉ុល បារាំង និងរុស្ស៊ី អត្ថបទទាំងប្រាំមួយភាសានេះ មានតម្លៃជាផ្លូវការដូចគ្នា។

ឧបសម្ព័ន្ធ

វិធាននានាទាក់ទងទៅនឹងអន្តរាគមន៍នានាលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក:

១.- គោលការណ៍ទូទៅ

វិធាន១: ដើម្បីថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ការអភិរក្សត្រូវចាត់ទុកដូចជាកិច្ចការអាទិភាព ។ ជាលទ្ធផល រាល់អន្តរាគមន៍ដែលធ្វើទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ត្រូវបានអនុញ្ញាត លុះណាតែធ្វើសមស្របជាមួយកិច្ចការការពារបេតិកភណ្ឌនេះប៉ុណ្ណោះ ហើយអាចអនុញ្ញាតបានតែក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលការធ្វើអន្តរាគមន៍ទាំងនេះបានរួមវិភាគទានដ៏មានសារៈសំខាន់ដល់កិច្ចការការពារ ដល់ការយល់ដឹង ឬដល់ការលើកតម្លៃបេតិកភណ្ឌនេះ ។

វិធាន២: ការធ្វើអាជីវកម្មខាងពាណិជ្ជកម្មលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ក្នុងគោលដៅជំនួញ ឬកេងកម្រៃ ឬការធ្វើឱ្យបែកខ្ញែកដែលមិនអាចជួសជុលបាន គឺមានលក្ខណៈវិសមភាពទាំងស្រុងទៅនឹងកិច្ចការការពារ និងអភិបាលកិច្ចលើបេតិកភណ្ឌនេះ ។ ផ្នែកនានា នៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកមិនអាចធ្វើជាតម្លៃវត្ថុនៃជំនួញ នៃប្រតិបត្តិការលក់-ទិញ ឬផ្លាស់ប្តូរផ្ទាល់ក្នុងលក្ខណៈជាទំនិញប្រភេទពាណិជ្ជកម្មឡើយ ។

វិធាននេះមិនអាចត្រូវបកស្រាយក្នុងគោលបំណងរារាំងដល់ :

- (ក) ការផ្គត់ផ្គង់សេវាបុរាណវត្ថុវិទ្យាវិជ្ជាជីវៈ ឬសេវាពាក់ព័ន្ធចាំបាច់ ដែលប្រភេទ និងគោលបំណង គឺស្របទាំងស្រុងទៅនឹងអនុសញ្ញានេះ ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលមានការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។
- (ខ) ឃ្លាំងរក្សាវត្ថុនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលប្រមូលបានក្នុងក្របខណ្ឌនៃគម្រោងស្រាវជ្រាវ ដែលធ្វើឡើងស្របតាមអនុសញ្ញានេះ ល្អិតណាដែលការរក្សាទុកនេះមិនប៉ះពាល់ដល់សារប្រយោជន៍ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ ឬវប្បធម៌ឬដល់ភាពងើមនៃផ្នែកនានាដែលប្រមូលបាន មិនបណ្តាលឱ្យមានការបែកបាក់ដែលមិនអាចជួសជុលបាន ទោះជាស្របទៅនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃវិធាន ៣១ និង៣៤ និងទោះជាត្រូវស្នើសុំការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក៏ដោយ ។

វិធាន៣: បទអន្តរាគមន៍ទាំងឡាយទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក មិនបានធ្វើឱ្យប្រែប្រួលដល់បេតិកភណ្ឌនេះឡើយ ទោះជាវាមានសារៈសំខាន់ដើម្បីឈានទៅសម្រេចគោលបំណងនៃគម្រោងនេះក៏ដោយ ។

វិធាន៤: បទអន្តរាគមន៍ទាំងឡាយទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ត្រូវតែត្រូវបានបង្កើតឡើង និងការរុករកដែលមិនមានការបំផ្លិចបំផ្លាញ ចំពោះការប្រមូលយកវត្ថុទាំងឡាយ ។ ប្រសិនបើការធ្វើកំណាយ ឬការប្រមូលយកបង្ហាញថាមានសារៈសំខាន់ចំពោះគោលដៅនៃការសិក្សាវិទ្យាសាស្ត្រ ឬចំពោះកិច្ចការពារជាស្ថាពរ នៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក វិធីសាស្ត្រនិង បច្ចេកទេសទាំងនោះ ដែលយកមកប្រើប្រាស់ត្រូវតែមានកម្រិតបំផ្លិច បំផ្លាញយ៉ាងតិចតួចបំផុត និងត្រូវតែបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលចំពោះការថែរក្សាការពារដ៏ណែលទាំងឡាយនេះ ។

វិធាន៥: បទអន្តរាគមន៍ទាំងឡាយទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក មិនត្រូវធ្វើឱ្យប្រែប្រួល ដោយឥត ប្រយោជន៍ដល់សំណល់ឆ្លងរបស់មនុស្ស និងកន្លែងពិសិដ្ឋនានាឡើយ ។

វិធាន៦: បទអន្តរាគមន៍ទាំងឡាយទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ត្រូវតែបញ្ញត្តិយ៉ាងតឹងរឹង ដើម្បីធ្វើ ឱ្យព័ត៌មានផ្នែកវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ និងបុរាណវិទ្យា ដែលប្រមូលបាន អាចចុះបញ្ជីបានត្រឹមត្រូវ ។

វិធាន៧: រាល់បំណងស្វែងយល់របស់សាធារណជនចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ត្រូវតែសម្រួលជូន លើកលែងតែក្នុងករណីដែលបំណងស្វែងយល់នេះមានវិសមិតភាពជាមួយកិច្ចការពារ និងការគ្រប់គ្រងនៃមរណីយដ្ឋាន នោះ ។

វិធាន៨: កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិផ្នែកអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ត្រូវតែទទួលបាន ការលើកទឹកចិត្ត ដើម្បីសម្រួលដល់ការផ្លាស់ប្តូរប្រកបដោយផ្ទៃផ្កា រវាងបុរាណវិទូនិងអ្នកឯកទេសវិជ្ជាជីវៈដទៃទៀត ដែលមានការពាក់ព័ន្ធ និងដើម្បីប្រើប្រាស់ឱ្យបានប្រសើរបំផុតនូវសមត្ថកិច្ចរបស់ពួកគេ ។

២.- ពិពណ៌នាអំពីគម្រោង

វិធាន៩: មុនកិច្ចអន្តរាគមន៍ទាំងអស់ ការពិពណ៌នាអំពីគម្រោងត្រូវបានភាគីតែងឡើង និងដាក់ជូនពិនិត្យ ដើម្បីសុំការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដែលជាអ្នកទទួលរាល់ព័ត៌មានវិទ្យាសាស្ត្រចាំបាច់នានា ។

- វិធាន១០: ការពិពណ៌នាគម្រោងរួមមាន:
- (ក) តុល្យការនៃការសិក្សាបឋម ឬដំបូង
 - (ខ) សេចក្តីប្រកាស និងគោលបំណងនៃគម្រោង
 - (គ) វិធី និងបច្ចេកទេសដែលនឹងប្រើប្រាស់

- (ឃ) ផែនការហិរញ្ញប្បទាន
- (ង) ប្រតិទិនគ្រោងទុកនៃការប្រតិបត្តិគម្រោង
- (ច) សមាសភាពនៃក្រុមទទួលខុសត្រូវគម្រោង ដោយមានការបញ្ជាក់ពីលក្ខណសម្បត្តិ មុខងារ និងបទពិសោធន៍របស់សមាជិកក្រុមនីមួយៗ
- (ឆ) កម្មវិធីវិភាគ និងកម្មវិធីការងារដទៃទៀត ត្រូវប្រកាន់យកបន្ទាប់ពីសកម្មភាពនៅការដ្ឋាន
- (ជ) កម្មវិធីអភិរក្សសម្ភារៈបុរាណវត្ថុវិទ្យា និងមរណីយដ្ឋាន ដោយមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ យ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច
- (ឈ) គោលនយោបាយគ្រប់គ្រង និងថែទាំមរណីយដ្ឋានសម្រាប់ពេញមួយរយៈពេល នៃ គម្រោងមួយ
- (ញ) កម្មវិធីរក្សាឯកសារ
- (ដ) ផែនការសន្តិសុខ
- (ប) នយោបាយបរិស្ថាន
- (ខ) បែបបទសហការជាមួយសារមន្ទីរ និងស្ថាប័នដទៃទៀតជាពិសេសផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ
- (ឈ) ផែនការរៀបចំរបាយការណ៍
- (ណ) បែបបទនៃការរក្សាទុកបណ្ណសារកំណាយ រួមទាំងផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោម ទឹកដែលប្រមូលបាន និង
- (ត) កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ ។

វិធាន១១: រាល់កិច្ចអន្តរាគមន៍ទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ត្រូវដំណើរការឱ្យស្របតាមការពិពណ៌នា គម្រោងដែលយល់ព្រមដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។

វិធាន១២: ក្នុងករណីនៃការរកឃើញដោយមិនបានគ្រោងទុក ឬក្នុងករណីនៃការផ្លាស់ប្តូរសភាពការណ៍ ការ ពិពណ៌នាគម្រោង ត្រូវតែពិនិត្យឡើងវិញ និងកែសម្រួល ដោយមានការយល់ព្រមពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។

វិធាន១៣: ក្នុងករណីបន្ទាន់ ឬក្នុងករណីនៃការរកឃើញដោយចៃដន្យ រាល់កិច្ចអន្តរាគមន៍ទៅលើបេតិកភណ្ឌ វប្បធម៌ក្រោមទឹក រួមទាំងវិធានការអភិរក្សនានា ឬសកម្មភាពរយៈពេលខ្លី ជាពិសេសដើម្បីស្តារភាពមរណីយដ្ឋាន និងដើម្បីកិច្ចអន្តរាគមន៍ដើម្បីថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក អាចអនុញ្ញាតឱ្យបាន ទោះបីជាគ្មានបទពិពណ៌នា

គម្រោងក៏ដោយ ។

៣.- ការសិក្សាបឋម

វិធាន១៤: ការសិក្សាបឋមនានា ដែលមានចែងនៅក្នុងវិធាន១០(ក) រួមមានការវាយតម្លៃអំពីសារៈសំខាន់ នៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក បរិស្ថានធម្មជាតិ និងពិហានិភ័យ ដែលនឹងត្រូវប្រឈមចំពោះការបំផ្លិចបំផ្លាញ ដោយគម្រោងដែលបានគ្រោងទុក ព្រមទាំងលទ្ធភាពនៃការទទួលបាននូវទិន្នន័យនានា ដែលឆ្លើយតបទៅនឹងកម្មវត្ថុ នៃគម្រោង ។

វិធាន១៥: ការវាយតម្លៃនេះរួមមានផងដែរនូវការសិក្សាជាមូលដ្ឋានអំពីការវាយតម្លៃបែបប្រវត្តិសាស្ត្រ និង បែបបុរាណវត្ថុវិទ្យា អំពីលក្ខណៈចរិតបែបបុរាណវត្ថុវិទ្យា និងបែបបរិស្ថាននៃមណីយដ្ឋាន និងអំពីផលវិបាកនៃរាល់ ការជ្រៀតចូលជាហេតុចំពោះស្ថេរភាពរយៈពេលវែងនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលពាក់ព័ន្ធដោយកិច្ច អន្តរាគមន៍នានា ។

៤.- គោលបំណង វិធីសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសនៃគម្រោង

វិធាន១៦: វិធីសាស្ត្រទាំងឡាយដែលប្រើប្រាស់ត្រូវស្របជាមួយនឹងគោលបំណងនៃគម្រោង ហើយបច្ចេកទេស ប្រើប្រាស់ក៏ត្រូវមានលក្ខណៈប្រែប្រួលតិចតួចដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

៥.- ហិរញ្ញប្បទាន

វិធាន១៧: លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានការប្រញាប់បន្ទាន់ក្នុងកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ហិរញ្ញប្បទានដ៏សមស្របមួយត្រូវបានធានាជាមុន មុនពេលចាប់ផ្តើមគ្រប់អន្តរាគមន៍ ក្នុងកម្រិតគ្រប់គ្រាន់មួយ ដើម្បីដឹកនាំ គ្រប់គ្រងបានល្អគ្រប់ជំហានការងារ ដូចដែលបានគ្រោងទុកនៅក្នុងការពិចារណាគម្រោង រួមទាំងការថែរក្សា ការរក្សាទុកឯកសារ និងការអភិរក្សសម្ភារៈបុរាណវត្ថុវិទ្យាដែលប្រមូលបាន ព្រមទាំងការរៀបចំតាក់តែង និង ការផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍នានា ។

វិធាន១៨: ការពិចារណាគម្រោងត្រូវធានាថាគម្រោងនេះអាចនឹងត្រូវធ្វើហិរញ្ញប្បទានគ្រប់គ្រាន់រហូតដល់

កាលកំណត់នៃលទ្ធផលរបស់វា ដោយទទួលបាននូវការធានារ៉ាប់រងមួយជាឧទាហរណ៍ ។

វិធាន១៩: ការពិពណ៌នាគម្រោងរួមមានផែនការប្រញាប់បន្ទាន់ ដែលធានាបាននូវការថែរក្សាបេតិកភណ្ឌ, វប្បធម៌ក្រោមទឹក និងការរក្សាទុកឯកសារដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ក្នុងករណីដែលហិរញ្ញប្បទានគ្រោងទុកនោះត្រូវបានកាត់ផ្តាច់ ។

៦.- រយៈពេលនៃគម្រោង - ប្រតិទិនការងារ

វិធាន២០: មុនការចាប់ផ្តើមគ្រប់កិច្ចអន្តរាគមន៍ ប្រតិទិនការងារសមស្របមួយត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីធានាផលសម្រេចនូវរាល់ជំហាននានានៃគម្រោង រួមទាំងការថែរក្សា ការរក្សាទុកឯកសារ និងការអភិរក្សផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលប្រមូលមកបាន ព្រមទាំងការរៀបចំកាត់តែង និងការផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍នានា ។

វិធាន២១: ការពិពណ៌នាគម្រោងរួមមានផែនការប្រញាប់បន្ទាន់ដែលធានាការថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក និងការរក្សាទុកឯកសារដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ ក្នុងករណីដែលគម្រោងនេះនឹងត្រូវកាត់ផ្តាច់ ឬបង្រួបបង្រួម ។

៧.- សមត្ថភាព និងគុណភាពជំនាញ

វិធាន២២: រាល់អន្តរាគមន៍ទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក អាចនឹងធ្វើបានតែក្នុងករណីដែលមានការដឹកនាំ និងការត្រួតពិនិត្យ និងដោយមានវត្តមានជាទៀងទាត់របស់អ្នកឯកទេសដែលមានជំនាញគ្រប់គ្រាន់ផ្នែកបុរាណវត្ថុវិទ្យាក្រោមទឹក និងដែលមានសមត្ថភាពផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រស្របតាមប្រភេទនៃគម្រោងនេះ ។

វិធាន២៣: គ្រប់សមាជិកទាំងអស់នៃក្រុមដែលទទួលខុសត្រូវគម្រោងត្រូវមានគុណភាពជំនាញ និងមានសមត្ថភាពមួយដែលគេទទួលស្គាល់ ដោយប្រៀបទៅនឹងបេសកកម្មរបស់ពួកគេ ។

៨.- ការថែរក្សា និងការគ្រប់គ្រងរមណីយដ្ឋាន

វិធាន២៤: កម្មវិធីនៃការថែរក្សាត្រូវបានគ្រោងទុកជាមុននូវវិធីថែទាំដានដំណែលបុរាណវត្ថុវិទ្យា ក្នុងអំឡុង

ពេលនៃកិច្ចអន្តរាគមន៍ទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក និងក្នុងអំឡុងពេលនៃការដឹកជញ្ជូនដានដំណែលបុរាណវត្ថុ វិទ្យាសម្រាប់រយៈពេលវែង ។ ការថែរក្សានេះត្រូវធ្វើទៅតាមបទដ្ឋានវិជ្ជាជីវៈនានាដែលនៅជាធរមាន ។

វិធាន២៥: កម្មវិធីនៃការគ្រប់គ្រងរមណីយដ្ឋានត្រូវបានគ្រោងទុកជាមុននូវកិច្ចការការ និងការគ្រប់គ្រង បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលកំពុងដំណើរការនៅការដ្ឋាននិងក្នុងកាលកំណត់មួយ ។ កម្មវិធីនេះរួមមានព័ត៌មាន របស់សាធារណជន ការអនុវត្តនូវមធ្យោបាយសមហេតុសមផល ដើម្បីស្ថេរភាពនិយកម្មរមណីយដ្ឋាន ដើម្បីការឃ្លាំ មើល និងការការពារ ប្រឆាំងនឹងការជ្រៀតចូលដោយខុសច្បាប់ ។

៩.- ការរក្សាទុកឯកសារ

វិធាន២៦: កម្មវិធីនៃការរក្សាទុកឯកសារ រួមមានការរក្សាទុកឯកសារពិស្តារ នៃរាល់អន្តរាគមន៍ទៅលើ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក រួមទាំងរបាយការណ៍សកម្មភាពមួយដែលឆ្លើយតបទៅនឹងបទដ្ឋានវិជ្ជាជីវៈផ្នែករក្សា ទុកឯកសារបុរាណវត្ថុវិទ្យា ដែលនៅជាធរមាន ។

វិធាន២៧: ការរក្សាទុកឯកសាររួមមានជាអប្បបរមានូវបញ្ជីសារពើភណ្ឌពិស្តារមួយនៃរមណីយដ្ឋាន រួមទាំង ការបញ្ជាក់ពីប្រភពនៃសមាសធាតុបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលបានផ្លាស់ទី ឬបានប្រមូលមក ក្នុងពេលកំពុង អន្តរាគមន៍ទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ទៅលើសៀវភៅកំណត់ហេតុរបស់ការដ្ឋាន ឬដំនាន រូបភាពនានា ឬរូបថត ព្រមទាំងរូបថតនានា ឬគ្រប់ឯកសារកត់ត្រាផ្សេងៗទៀត ។

១០.- សន្និសុខ

វិធាន២៨: ផែនការសន្និសុខមួយពេញលេញត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីធានារ៉ាប់រងសន្តិសុខ និងសុខុមាលភាព របស់សមាជិកទាំងឡាយ នៃក្រុមដែលទទួលខុសត្រូវគម្រោង និងអ្នកដទៃទៀត ។ ផែនការនេះសម្របទៅនឹង បញ្ញត្តិច្បាប់ និងវិជ្ជាជីវៈដែលនៅជាធរមាន ។

១១.- បរិស្ថាន

វិធាន២៩: គោលនយោបាយបរិស្ថានពេញលេញមួយត្រូវបានរៀបចំតាក់តែងឡើង ដើម្បីរារាំងរាល់ការប៉ះ

ពាស់ដោយខុសច្បាប់ដល់ជំរាលសមុទ្រជ្រៅៗ និងជីវសមុទ្រ ។

១២.- របាយការណ៍

វិធាន៣០:- របាយការណ៍បណ្តោះអាសន្នទាំងឡាយនិងរបាយការណ៍បញ្ចប់មួយ ត្រូវបានរៀបចំឡើងស្របតាម ប្រតិទិនការងារដែលមានចែងក្នុងបទពិពណ៌នានៃគម្រោងផែនការ និងត្រូវបានតម្កល់ទុកក្នុងបណ្ណសារដ្ឋានសាធារណៈ សមស្រប ។

វិធាន៣១: របាយការណ៍នីមួយៗរួមមាន :

- (ក) សេចក្តីថ្លែងពីគោលបំណងនានា
- (ខ) សេចក្តីថ្លែងពីវិធីសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសដែលប្រើប្រាស់
- (គ) សេចក្តីថ្លែងពីលទ្ធផលទទួលបាន
- (ឃ) ការរក្សាទុកឯកសារក្រាហ្វិក និងរូបថតសំខាន់ៗដែលមានការពាក់ព័ន្ធទៅនឹងគ្រប់ដំណាក់កាលនៃកិច្ចអន្តរាគមន៍
- (ង) អនុសាសន៍នានាពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការថែរក្សា និងការអភិរក្សសមាសធាតុនានា នៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលប្រមូលបាន ព្រមទាំងការថែរក្សា និងអភិរក្សរមណីយដ្ឋាន និង
- (ច) -អនុសាសន៍នានាពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសកម្មភាពអនាគត ។

១៣.- ការអភិរក្សបណ្ណសារនៃគម្រោង

វិធាន៣២: បែបបទនៃការអភិរក្សបណ្ណសារនៃគម្រោងត្រូវតែសម្រេចឱ្យបានមុនការចាប់ផ្តើមរាល់កិច្ចអន្តរាគមន៍ទាំងអស់ និងត្រូវបានចែងនៅក្នុងបទពិពណ៌នានៃគម្រោង ។

វិធាន៣៣: បណ្ណសារនៃគម្រោងរួមមានផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលប្រមូលបាន និងគ្រប់ឯកសារថតចម្លងសំខាន់ៗ ។ បើអាចធ្វើទៅបាន ត្រូវរក្សាទុក ដោយមិនប៉ះពាល់និងដោយពេញលេញក្នុងទ្រង់ទ្រាយជាកម្រងសមុប្បាយ ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកឯកទេសជំនាញនានា និងឱ្យសាធារណជនអាចចូលទស្សនានោះបាន និងដើម្បីធានាភិច្ចអភិរក្សនូវបណ្ណសារទាំងនោះបានសមស្រប ។ ការងារនោះត្រូវសម្រេចឱ្យបានឆាប់បំផុតតាមតែអាចធ្វើទៅបាន ហើយយ៉ាងយូរក្នុងរយៈពេលដប់ឆ្នាំបន្ទាប់ពីកាលកំណត់នៃគម្រោងក្នុងវិធានការ នៅពេលណាដែលគម្រោង

នោះអនុវត្តស្របទៅនឹងកិច្ចអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ។

វិធាន៣៤: បណ្តាញនៃគម្រោងត្រូវគ្រប់គ្រងឱ្យស្របទៅនឹងបទដ្ឋានវិជ្ជាជីវៈអន្តរជាតិ និងក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។

១៤.- ការផ្សព្វផ្សាយ

វិធាន៣៥: ក្នុងករណីអាចធ្វើទៅបាន គម្រោងផែនការនេះត្រូវត្រៀមទុកជាមុននូវរាល់សកម្មភាពអប់រំ និងធ្វើការផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលនៃគម្រោងឱ្យបានទូលំទូលាយក្នុងស្រទាប់សាធារណជន ។

វិធាន៣៦: សម្រាប់គម្រោងនីមួយៗ របាយការណ៍សំយោគបញ្ចប់ត្រូវ:

(ក) ត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ដោយគិតទាំងភាពស្មុគស្មាញនៃគម្រោង និងលក្ខណៈសម្ងាត់ ឬរសើបនៃព័ត៌មាន និង

(ខ) តម្កល់ទុកនៅបណ្តាញខ្នាតសាធារណៈសមស្រប
អត្ថបទដែលបានរៀបចំឡើងនេះ គឺជាអត្ថបទយថាភូតនៃអនុសញ្ញាដែលត្រូវបានអនុម័តយ៉ាងត្រឹមត្រូវដោយសន្និសីទកំពូលនៃអង្គការយូណេស្កូ នៅសម័យប្រជុំលើកទី៣១ របស់ខ្លួនដែលបានធ្វើឡើងនៅទីក្រុងប៉ារីស ហើយដែលត្រូវបានប្រកាសបិទនៅថ្ងៃទី០២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០១ ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព យើងសូមចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី០៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០១ ។

ប្រធាននៃសន្និសីទទូទៅ

អគ្គនាយក

ច្បាប់ចម្លងបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើមធ្វើនៅទីក្រុងប៉ារីស

ទីប្រឹក្សាច្បាប់ នៃអង្គការយូណេស្កូ

ធ្វើនៅទីក្រុងប៉ារីសនៅថ្ងៃទី០៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០១ ជាពីរច្បាប់យថាភូត ដែលមានហត្ថលេខារបស់ប្រធាននៃសន្និសីទកំពូល ដែលជួបជុំគ្នានៅសម័យប្រជុំទី៣១ របស់ខ្លួន និងហត្ថលេខារបស់អគ្គនាយកអង្គការយូណេស្កូ ដែលអត្ថបទទាំងពីរនេះត្រូវតម្កល់ទុកនៅក្នុងបណ្តាញខ្នាត នៃអង្គការយូណេស្កូ ហើយដែលច្បាប់ចម្លងបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម និងត្រូវប្រគល់ដល់បណ្តាញ និងផែនដីទាំងអស់ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៦ ព្រមទាំងដល់អង្គការសហប្រជាជាតិ ។

គណៈកម្មការជាតិរក្សាសំណង់វប្បធម៌ (CAMNAC)
Cambodian National Commission for UNESCO
Commission Nationale du Cambodge pour l'UNESCO
CONVENTION

SUR LA PROTECTION DU PATRIMOINE CULTUREL SUBAQUATIQUE

UNESCO

Paris, 2 novembre 2001